

Klagande

Tobias Hübinette
Terapivägen 12B
141 56 Huddinge

Motpart

Patricia Lorenzoni
Norra Promenaden 104A
602 18 Norrköping

Överklagat beslut

Uppsala universitets beslut (anslaget den 18 december 2018) att anställa Patricia Lorenzoni som forskarassistent i rasismforskning (dnr UFV-PA 2017/528)

Nämndens beslut

Överklagandenämnden för högskolan undanröjer Uppsala universitets beslut att anställa Patricia Lorenzoni som forskarassistent i rasismforskning och visar ärendet åter till Uppsala universitet för förnyad handläggning.

Bakgrund

Uppsala universitet ledigförklarade en anställning som forskarassistent i rasismforskning. Bland de 15 sökandena fanns nu aktuella parter.

Utlåtande över de sökande gavs av professor Diana Mulinari och professor Mekonnen Tesfahuney. Diana Mulinari utsåg en tätgrupp och rangordnade Patricia Lorenzoni som nummer ett, LS (i ärendet ej aktuell) som nummer två och som nummer tre MB, AG och PM (i ärendet ej aktuella). Mekonnen Tesfahuney placerade Patricia Lorenzoni som nummer ett, PM som nummer två, MB som nummer tre, Tobias Hübinette som nummer fyra och LS som nummer fem.

Rekryteringsgruppen (Teologiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet) som efter intervjuer med fyra sökande (däribland Patricia Lorenzoni) beslutade, efter en samlad bedömning av de sakkunnigas yttranden och med beaktande av inriktningen av utlysningstexten, att som innehavare av anställningen i första hand föreslå Patricia Lorenzoni och i andra hand LS. Rekryteringsgruppen anförde därvid bl.a. följande. Patricia Lorenzoni har ett klart försteg framför övriga sökande vad gäller såväl kvalitet som bredd och originalitet i den vetenskapliga meriteringen. Även avseende pedagogisk meritering har hon ett klart försteg framför övriga sökande. LS har ett försteg såväl vetenskapligt som i pedagogiskt hänseende framför AG.

exp: 180502/AG

Teologiska fakultetsnämnden beslutade att föreslå prefekten att i första hand anställa Patricia Lorenzoni och i andra hand LS som forskarassistent i rasismforskning.

Uppsala universitet beslutade den 18 december 2017 att anställa Patricia Lorenzoni som forskarassistent i rasismforskning.

Yrkande m.m.

Tobias Hübinette överklagar beslutet och yrkar så som det får förstås i första hand att han ska erhålla anställningen och i andra hand, så som det får uppfattas, att anställningsbeslutet undanröjs och nya sakkunniga utses. Han anför därvid bl.a. följande.

Två forskare som sedan många år tillbaka står Mattias Gardell och Irene Molina vid Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism (CEMFOR) vid teologiska institutionen mycket nära både privat, professionellt och politiskt och vilka också sitter i CEMFOR:s vetenskapliga råd, Diana Mulinari och Mekonnen Tesfahuney har agerat som sakkunniga vid denna tillsättningsprocess. Båda dessa sakkunniga har rankat just de sökande som står både Mattias Gardell, Irene Molina och dem själva närmast, allra högst. De tre som slutligen kallades till intervju den 14 november 2017, Patricia Lorenzoni, LS samt AG, har knappt publicerat något alls i rasismforskningsväg och det fåtal publikationer som de har åstadkommit, har knappt citerats och refererats av någon annan forskare vare sig i Sverige eller utomlands.

Det dessa tre i stället har gemensamt är att de på olika och flera sätt står mycket nära de båda sakkunniga liksom Mattias Gardell och Irene Molina. Diana Mulinari var exempelvis opponent vid LS:s disputation. Diana Mulinari och AG har vid flera tillfällen arbetat och publicerat texter tillsammans, vilket även LS, Diana Mulinari och Irene Molina har gjort. Såväl LS och AG uppger vidare Diana Mulinari som referensperson i sina respektive ansökningar, vilket bara det borde ha föranlett att Diana Mulinari självmant hade avstått från att agera som sakkunnig. AG uppger dessutom även Irene Molina som referensperson liksom Lena Sawyer vid Göteborgs universitet, som också hon sitter i CEMFOR:s vetenskapliga råd.

Mekonnen Tesfahuney och Irene Molina var vidare exempelvis doktorander samtidigt och samtliga inblandade har varit eller är medlemmar i föreningen Antirasistiska akademien som AG dessutom är ordförande för. Dessa har känt varandra och samarbetat som forskare och i flera fall umgåtts i många år. De har även varit politiskt aktiva tillsammans. Diana Mulinari har även arbetat tillsammans med och publicerat tillsammans med Irene Molina och samtliga inblandade bakom denna tillsättning (dvs. Mekonnen Tesfahuney, Diana Mulinari, Mattias Gardell och Irene Molina) och flera av de högst rankade såsom Patricia Lorenzoni och AG har också deltagit på och bjudit in varandra till konferenser och symposier och till panelsamtal i plenum på CEMFOR:s konferenser liksom till seminariepresentationer på CEMFOR. Flera av dem söker medel och har haft eller har medel tillsammans och ingår i flera olika samarbeten och konstellationer med varandra med eller utan forskningsmedel.

Patricia Lorenzoni, den högst rankade av alla sökande och vars forskning knappt har fått något genomslag alls, har tidvis delat bostad med Mattias Gardell och står mycket nära Mattias Gardells partner Edda Manga vid Mångkulturellt centrum. Patricia Lorenzonis partner, SJ, står också han mycket nära Mekonnen Tesfahuney, Diana Mulinari, Mattias Gardell och Irene Molina. SJ var från början till och med tilltänkt som sakkunnig och hade i så fall ställts inför att sakkunnig-bedöma sin egen partner. SJ tillhör också han CEMFOR:s vetenskapliga råd.

Vad gäller tre intervjuades (AG, Patricia Lorenzoni och LS) återopade publikationer så ser de ut som följer (se nedan) och även de avslöjar de mycket nära relationer som föreligger mellan de sökande och de sakkunniga Diana Mulinari och Mekonnen Tesfahuney respektive Irene Molina och Mattias Gardell vid CEMFOR.

AG har skickat in sin avhandling vari han tackar både Diana Mulinari och Irene Molina, två antologier som han har varit redaktör för (en av antologierna innehåller texter som är skrivna för rätt så länge sedan medan den andra antologin har Diana Mulinari som medredaktör - det vill säga Antirasistiska akademins antologi Vardagens antirasism från 2015).

Patricia Lorenzoni har skickat in sin avhandling, fyra artiklar på engelska som publicerats i antologier, en artikel på svenska i en antologi, en artikel på portugisiska i en antologi, en artikel i kulturtidskriften Glänta samt en artikel i kulturtidskriften Ord & Bild och ett temanummer av Ord & Bild som Patricia Lorenzoni var medredaktör för (tillsammans med Ylva Habel som är anställd som forskare vid CEMFOR samt med Mekonnen Tesfahuney som en av artikel-författarna -se nr. 1-2 för 2015). En snäll och generös bedömning säger att fyra av dessa återopade publikationer utgörs av vetenskapliga texter.

LS har skickat in sin avhandling som Diana Mulinari var opponent på. Hon har även skrivit en artikel i kulturtidskriften Fronesis tillsammans med Irene Molina - "Möjligheten som blivit nödvändighet" från 2012.

De två sökande som utan konkurrens är de allra mest meriterade vad gäller antal relevanta publikationer och både vad gäller nationellt och internationellt genomslag, PM vid Högskolan i Gävle samt han själv, kallades inte ens till intervju. De sorterades bort och ignorerades helt utan någon som helst motivering från CEMFOR:s sida. Detta trots överlägsna meriter inom rasismforskningsfältet och trots att båda enligt rankningen åtminstone borde ha kallats till intervju mot bakgrund av att MB drog tillbaka sin ansökan och då både AG och LS kallades till intervju. Visserligen faller både han själv och PM på den i utlysningen uppsatta tidsgränsen men det gör även Patricia Lorenzoni och tidsgränsen berördes inte heller av de sakkunniga. Skulle tidsaspekten ha beaktats så borde anställningen i så fall ha tillfallit LS. De sakkunnigas rangordning ska ställas i relation till de sökandes vetenskapliga publikationer/citeringar/H-index: MB cirka 3-4 publikationer/oklart vad gäller citeringar och H-index, AG cirka 1-2 publikationer/oklart vad gäller citeringar och H-index, han själv 49-50 publikationer med 838 citeringar och ett H-index på 14, Patricia Lorenzoni cirka 3-4 publikationer och 16 citeringar med ett H-index om 3, PM cirka 15-16 publikationer och 225 citeringar och ett H-

index om 7, LS cirka 6-7 publikationer oklart vad gäller citeringar och H-index samt NT 3-4 publikationer och även där oklart vad gäller citeringar och H-index.

Uppsala universitet avstyrker bifall till överklagandet och anför därvid bl.a. följande.

Tobias Hübinette har överklagat beslutet att anställa Patricia Lorenzoni och har därvid bl.a. anfört följande. Han begär att hela anställningsprocessen görs om med nya sakkunniga som inte är jäviga och som inte står nära och tillhör CEMFOR och som tar hänsyn till publikationer och meriter i stället för till kontakter och relationer. Han har jämfört med Patricia Lorenzoni överlägsna meriter inom rasismforskningsfältet.

Patricia Lorenzoni har i ett yttrande överklagandet bl.a. anfört följande. Vad gäller hennes meriter hänvisar hon till de sakkunnigas och rekryteringsgruppens bedömning. Tobias Hübinette åberopar inga belegg för sina påståenden om hennes nära och intima band till de sakkunniga och de vetenskapliga ledarna vid CEMFOR.

Teologiska fakultetsnämndens rekryteringsgrupp har i ett yttrande över överklagandet bl.a. anfört följande. Varken de vetenskapliga ledarna vid CEMFOR, Irene Molina och Mattias Gardell eller någon av ledamöterna i styrelsen för CEMFOR är ledamöter i rekryteringsgruppen eller i fakultetsnämnden. Rekryteringsgruppen har inte funnit att något jävsförhållande skulle föreligga mellan någon av de vetenskapliga ledarna vid CEMFOR och någon av de sökande. Rekryteringsgruppen har heller inte funnit att någon av de sakkunniga eller ledamöterna i rekryteringsgruppen har sådant förhållande till eller samarbete med någon av de sökande vilket konstituerar jäv i lagens mening. Vid bedömningen av vetenskapliga meriter har, med anledning av anställningens karaktär, särskild hänsyn tagits till teoretisk skärpa, metodologisk skicklighet, och produktion av empiriska kunskapsresultat med relevans för rasismforskning. Särskild vikt har också fästs vid erfarenhet av att initiera och leda forskningsprojekt, samt förutsättningar att bidra till framtida utveckling av rasismforskning som kunskapsfält. Efter att ha gjort en helhetsbedömning av kompetens och skicklighet, i enlighet med ledigkunggörelsen, har rekryteringsgruppen beslutat att föreslå Patricia Lorenzoni för anställningen som forskarassistent i rasismforskning. Patricia Lorenzoni är den av de sökande som bedömts ha de bästa förutsättningarna för att genomföra och utveckla aktuella arbetsuppgifter samt också på sikt bidra till en positiv utveckling av rasismforskning som kunskapsfält.

Prefekten vid teologiska institutionen har i ett yttrande över överklagandet anfört bl.a. följande. De vetenskapliga ledarna vid CEMFOR, Mattias Gardell och Irene Molina har inte handlagt ärendet och har inte ingått i de beslutsfattande organen. Utöver rekryteringsgruppens intervjuer den 14 november 2017 genomförde han som prefekt ett extra intervjutillfälle samma dag. Syftet var att ge prefekten en närmare bild av kandidaternas potentiella bidrag till verksamhetsutveckling och erfarenhet av initiera forskningsprojekt. Som representanter för verksamheten inbjöds de vetenskapliga ledarna vid CEMFOR, Mattias Gardell och Irene Molina. Därutöver inbjöds även rekryteringsgruppens ordförande. En samlad bedömning

vittnar om att Patricia Lorenzoni är den som är mest meriterad i kvalitativt hänseende och har bäst förutsättningar att fullgöra arbetsuppgifterna och utveckla verksamheten på ett framgångsrikt sätt.

Rektor gör följande bedömning.

Tobias Hübinette har i sitt överklagande framfört en lång rad jävsinvändningar mot olika personer med anknytning till ärendet. Rektor kan inte finna att det i ärendet förekommit sådana jävsförhållanden som har påverkat utgången av ärendet. Vad gäller jämförelsen mellan Patricia Lorenzonis och Tobias Hübinettes meriter anser rektor inte att det finns skäl att göra någon annan bedömning än rekryteringsgruppen och prefekten. Tobias Hübinettes överklagande bör därför avslås.

Patricia Lorenzoni har inkommit med yttrande och har därvid anfört bl.a. följande.

Vad gäller hennes meriter och kvalitén på hennes publikationer, är hon trygg i att hänvisa till de sakkunnigas och rekryteringsgruppens samlade bedömning. Tobias Hübinette låter emellertid påskina att skälet till att hon förordnats står att finna i mina nära och intima band till de bägge sakkunniga Diana Mulinari och Mekonnen Tesfahuney, samt till CEMFOR:s vetenskapliga ledare Mattias Gardell och Irene Molina. I överklagandet står att läsa:

"Mulinari och Tesfahuney har rankat just de sökande som står både Gardell, Molina och dem själva närmast allra högst [---]. Det Lorenzoni, Groglopo och Sohl istället har gemensamt är att de på olika och flera sätt står mycket nära de båda sakkunniga Mulinari och Tesfahuney liksom Gardell och Molina. [---] flera av de högst rankade [...] söker medel och har haft eller har medel tillsammans och ingår i flera olika samarbeten och konstellationer med varandra med eller utan forskningsmedel. [...] Lorenzoni, den högst rankade av alla sökanden [...] har tidvis delat bostad med Gardell [---]. Vad gäller de tre intervjuades återopade publikationer så [...] avslöjar de mycket nära relationer som föreligger mellan de sökande och de sakkunniga Mulinari och Tesfahuney respektive Molina och Gardell vid CemFor".

Tobias Hübinette anför inga belägg för sina påståenden. Sådana finns inte heller. Vid den tid hon blev erbjuden ifrågavarande anställning hade hon träffat Irene Molina sammanlagt tre gånger. En gång i samband med en konferens, en gång på en gemensam väns fest och en gång i samband med anställningsintervjuerna till denna anställning. Hon och Irene Molina har innan hennes anställning vid CEMFOR aldrig haft något formellt eller icke-formellt samarbete. Hon och Irene Molina har aldrig umgåtts privat. Vid ovan angivna tid hade hon träffat Diana Mulinari sammanlagt två gånger. En gång som hastigast i samband med en konferens samt en gång i samband med bokmässan i Göteborg i september 2017. Hon och Diana Mulinari har aldrig haft något formellt eller icke-formellt samarbete. Hon och Diana Mulinari har aldrig umgåtts privat. Hon har träffat Mekonnen Tesfahuney en handfull gånger. Hon har en gång suttit i en panel tillsammans med honom, samt en gång i egenskap av tidskriftsredaktör publicerat en artikel han författat. Hon och Mekonnen Tesfahuney har utöver dessa två punktsamarbeten aldrig haft något formellt eller icke-formellt samarbete. Hon och Mekonnen Tesfahuney har aldrig umgåtts privat. Den enda av de personer Tobias

Hübinette beskriver som stående henne nära och som hon själv träffat mer än hastigast, är Mattias Gardell. Hon har emellertid aldrig delat bostad med honom. Han är sedan länge bosatt i Stockholm och hon har aldrig vare sig bott eller arbetat i Stockholm. Hon och Mattias Gardell har innan hon anställdes på CEMFOR aldrig samarbetat akademiskt eller professionellt annat än i fråga om enstaka inbjudningar att undervisa eller föreläsa. Hon och Mattias Gardell har aldrig haft något självständigt privat umgänge utan enbart träffats genom andra personer. Hon och Mattias Gardell har heller aldrig haft några samarbeten utanför akademien. Mot denna bakgrund finner hon det uppenbart att Tobias Hübinette försöker skapa en bild av jäv baserad på uppiktade förhållanden.

Tobias Hübinette har inkommit bl.a. med mailkonversation han erhållit från Uppsala universitet mellan bl.a. flera personer knutna till CEMFOR och konversation mellan sakkunniga Diana Mulinari och sakkunnige Mekonnen Tesfahuney. Av konversationen mellan de två sakkunniga som bifogats av Tobias Hübinette framgår bl.a. följande (utdrag ur mail).

”Jag sätter Lena Sohl också som tvån så att det blir stabli i fall lärarförslagsnämnden inte acceptera vår första kandidat”. Mail den 1 oktober 2017.

”Egentligen är det de du satte upp som vi skall välja om det inte var pga 2010-gränsen som man inte vet hur man skall tolka”. Mail den 14 september 2017.

”Jag ska jobba med tredje delen och skickar till dig under bästa vecka. Vi få skilja oss i vår rankning - det ser inte bar ut om vi lämna exakt samma tror jag”. Mail den 25 augusti 2017.

”Vad det gäller rankningen så vill de att vi listar de fem första - jag tycker att dina tre skall vara med, dock vill jag lyfta upp Holdo och Mählc - rasismen inom Akademia. Vad tycker du?”. Mail den 18 augusti 2017.

Uppsala universitet har inkommit med en tjänsteanteckning daterad den 24 november 2017 med följande innehåll:

”Vid närmare granskning av inskickade sakkunnigutlåtanden för ovan nämnda ärende har under ärendets handläggning upptäckts att de inskickade Word-filerna med sakkunnigutlåtandena fortfarande innehåller kommentarer och ändringar från de sakkunniga, vilka kan spåras med det så kallade granskaverktyget. Detta indikerar att man samrått under utarbetandet av utlåtandena. Ingen av kommentarerna återfinns emellertid i den del av sakkunnigutlåtandet som handlar om den självständiga bedömningen, dvs. då sakkunniga enligt gällande internt regelverk inte ska samarbeta. Det är vidare explicit angivet i utlåtandena att samarbete har förekommit i de delar där så är tillåtet. En av kommentarerna till den gemensamma texten skulle kunna dock kunna tolkas så att den kan få implikationer för rangordningen. Av den anledningen har undertecknad i särskild ordning den 24/11 2017 kontaktat var och en av de två sakkunniga, enskilt, per telefon för att beskriva upptäckten i dokumentet samt att från båda få en muntlig försäkran om att de båda står fast vid och självständigt kan argumentera för den i utlåtandena angivna rangordningen av de sökande. De sakkunniga är Diana Mulinari och Mekonnen

Tesfahune. Båda har var för sig och enskilt per telefon försäkrat att de mot den angivna bakgrunden står fast vid sina rangordningar”.

Tobias Hübinette har inkommit med slutligt yttrande.

Skäl

Tobias Hübinette har som det får förstås gjort gällande att det som förevarit mellan bl.a. de två sakkunniga i form av bl.a. bifogad mailkonversation skulle utgöra grund för att undanröja anställningsbeslutet. Därmed väcks frågan om det finns skäl att undanröja anställningsbeslutet på grund av brister i sakkunnigutlåtandena. Överklagandenämnden gör i detta avseende följande överväganden

Av 79 § Uppsala universitets anställningsordning (UFV 2010/1842) följer att de sakkunniga ska vara särskilt förtrogna med ämnesområdet. De, ska var för sig, självständigt, redovisa skickligheten hos de sökande som främst bör komma ifråga för anställningen, ange ordningen dem emellan och motivera sitt val.

Av den aktuella bestämmelsen i Uppsala universitets anställningsordning framgår således att de sakkunniga självständigt och var för sig ska redovisa skickligheten hos de sökande. Vad som framkommit förevarande ärende visar inte att så skett. Utredningen i ärendet, bl.a. av Tobias Hübinette åberopad mailkonversation, visar inte annat än att de sakkunnigas bedömningar inte kan anses vara av den arten att de kan betraktas som självständiga. Vad som framkommer av tjänsteanteckningen daterad den 24 november 2017 föranleder inte till annan bedömning. Uppsala universitets beslut har således tillkommit i strid med universitetets egen anställningsordning. Det överklagade beslutet ska därför undanröjas och visas åter till Uppsala universitet för fortsatt handläggning. Denna utgång föranleder Överklagandenämnden att inte göra någon prövning av eventuellt jäv.

Enligt 5 kap. 1 § högskolelagen (1992:1434) får Överklagandenämndens beslut inte överklagas.

För Överklagandenämnden

Petra Lundh

Pontus Kyrk

I avgörandet har deltagit lagmannen Petra Lundh, ordförande, chefsjuristen Christina Helmér, högskoledirektören Peter Liljenstolpe, professorn Ruth Mannelqvist, hyresrådet Eva Reldén, professorn Stellan Sandler, docenten Håkan Sollervall och studenten Johan Wester. Föredragande har varit verksjuristen Pontus Kyrk.

Expediering till:
Tobias Hübinette
Patricia Lorenzoni
Uppsala universitet (dnr UFV-PA 2017/528)